

Садржај:

Слободан Самарџић

Стварност и фикција Косова и Метохије5

Љиљана Смајловић

Крај игре13

Иван Шијаковић

Треба ли Србија прва да понуди Косову независност?23

Бранко Радун

Два виђена косовског проблема27

Марио Брудар

У сусрет почетку преговора о статусу Косова и Метохије33

Санда Рашковић-Ивић

Српски аргументи у преговорима о Косову и Метохији39

Слободан Антонић

Независно Косово 2006. – судбинска грешка45

Досије:

Досије о Косову и Метохији49

Дијалог

Односи Србије и Црне Горе59

Подсетник87

Резимеи / Резимеи на енглеском.....103

Резимеи:

Слободан Самарџић

Стварност и фикција Косова и Метохије

Када независност Косова и Метохије подржавају неки званичници значајних држава у свету или међународних организација, на делу је специфичан игнорантски опортунизам. Када би међународни чиниоци били минимално доследни, не бисмо ни говорили о будућем статусу Косова и Метохије, већ бисмо се крајње озбиљно држали теме о испуњености стандарда. Са друге стране, наша државна политика ушла је у фазу у којој и практично-политичким, а не само међународноправним аргументима може да брани будући статус Косова и Метохије у оквиру начела о суверенитету и територијалном интегритету Србије и Црне Горе. За све би било најбоље ако би се на неодређено време одложили разговори о статусу, све док стандарди не почну да се стварно испуњавају. Ако се неке од главних међународних чинилаца жури да се реши косметског терета, Србија у тој журби нема потребе да учествује.

Кључне речи: Косово, независност, стандарди, САД, ЕУ.

Љиљана Смајловић

Крај игре

Једна је ствар у вези са будућим статусом Косова извесна: догодине у ово време, тај статус више ни за кога неће бити тајна. То и јесте први, краткорочни циљ нове америчке иницијативе у вези Косова. У врло кратком временском распону у Америци и Европи је реторички пређен пут од "стандарда пре статуса" до "стандарда и статуса". "Условна независност" у више етапа, коју је предложила Међународна комисија за Балкан, сада у међународним дебатама делује као нека врста умереног, разумног решења, на пола пута између два "екстрема". С тим што независност Косова више нико не узима као екстрем. Као "екстреми" се сада доживљавају "брза независност" Косова са једне, и остатак у саставу Србије, са друге стране. Преговори би морали да буду процес у ком се нешто добије, а нешто губи. А наговештени добитак за Србију у овом процесу преговорања, засада, износи – нула.

Кључне речи: Косово, Србија, САД, етнички односи, сецесионизам.

Љиљана Смајловић

Иван Шијаковић

Треба ли Србија прва да понуди Косову независност?

Аутор наводи разлоге зашто Србија треба да Косову да независност: то би било у складу са жељама косметских Албанаца, Србија би уштедела знатан новац, Србија би задобила наклоност САД и ЕУ, грађани Србије би се ослободили психолошког терета, а можда би се након тога и косметски Албанци боље односили према тамошњим Србима.

Кључне речи: Косово, независност, мултиетничност, САД, ЕУ.

Бранко Радун

Два виђена косовског проблема

Треба радити готово све супротно од оног што је Србија до сада чинила на Косову. Морамо водити креативну и активну, па и агресивну политику која свим силама настоји да интернационализује српско питање на Косову. Треба престати размишљати у крутим категоријама државе-нације из 19. века, и тежиште ставити на постмодерне методе "посредног деловања". Ако не можемо постићи поделу Косова, могуће је комбинацијом спољнополитичке кампање и различитих притисака остварити некакав "ентитет" за Србе и српске светиње. Ако ништа друго, настојати блокирати преговарачки процес све док и опција територијалне поделе не постане прихватљиво решење.

Кључне речи: Косово, независност, мултиетничност, САД, ЕУ.

Марио Брудар

У сусрет почетку преговора о статусу Косова и Метохије

У овом чланку се одговара на питање да ли и у којој мери на преговоре о статусу Косова и Метохије могу утицати три чиниоца: извештај Каја Еидеа, изасланика генералног секретара Уједињених нација за процену остварености стандарда на Косову, долазак Санде Рашковић-Ивић на чело Координационог центра за Косово и Метохију и тешка болест председника Косова Ибрахима Ругове. Према процени аутора, именовање Санде Рашковић-Ивић доприноси јединствености у наступу српске стране у предстојећим преговорима, а евентуални одлазак Ибрахима Ругове са политичке сцене искомпликовао би положај албанске стране на Косову и Метохији. Што се, пак, Србије тиче, први важан показатељ зрелости овдашње политичке елите јесте да одговоре историјском искушењу пред којим се налази земља представљао би договор да се ванредни парламентарни избори не расписују док трају преговори о статусу Косова.

Кључне речи: Србија, УНМИК, етнички односи, сецесионизам

Санда Рашковић-Ивић

Српски аргументи у преговорима о Косову и Метохији

Српска страна на преговарачки сто доноси каталог тема које се могу поделити у четири групе. Прва је будући статус КиМ, друга децентрализација, трећа група су економске теме и четврта група је тзв. безбедносни пакет. Све ове теме се суштински баве изградњом мира и стабилности у региону. Евентуална независност Косова унела би немир и послала сигнал Албанцима у западној Македонији или у Епиру у северној Грчкој, на југу Србије или истоку Црне Горе, Србима у Републици Српској или Србима у Хрварској да могу да добију државе. Сви сепаратистички покрети ће с великом пажњом пратити решавање косовског проблема и видети у косовском преседану шансу за себе. Срби на преговоре о будућем статусу Косова и Метохије крећу рационално, ослањајући се на међународно право, нудећи Албанцима у Покрајини максимум располагања њиховом будућношћу, али и теме на којима почива цивилизовани и културни запад, као што су економија, демократизација и заштита људских права.

Слободан Антонић

Независно Косово 2006. – судбинска грешка

Србија улази у преговоре о Косову као осуђеник који чека на извршење тешке и, по његовом мишљењу, незаслужене казне. Та казна је, наравно, независност Косова. Али, ни једна српска влада, демократски изабрана, неће данас потписати документ о независности Косова. То није због некакве српске тврдоглавости или због урођеног национализма, већ због тога што је Косово део српског идентитета. Одвајање Косова значиће промену српског идентитета. Али, за нови идентитет треба времена. Независно Косово 2006. - то је судбинска грешка. То је сасвим непотребно насиље које демократска Србија тешко да ће преживети. Србији је потребно време да демократске снаге у њој направе нови национални идентитет. Онда ће Србија моћи да се суочи са независношћу Косова - за двадесет, или тридесет година.

Кључне речи: држава, нација, демократија, сецесија, идентитет.